СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

THE LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF ILLINOIS

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 193. Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 20. серпня, 1927. VOL. XXXV. No. 193. Jersey City, N. J., Saturday, August 20. 1927. THREE CENTS

МАЛИ ВІДШУКАТИ МИСС ДОРАН

ВІДОМОСТИ ЩЕ НЕ ЗОВСІМ ПРОВІРЕНІ.

ГОНОЛЮЛЮ, 19. серпня. — Послідна відомість, яку одержано по радіо з Пасифіку, подає, що відшукано один з пропавших аероплянів, а це аероплян Мисс Доран.

З огляду на те, що вже раз була розголошена подібна відомість, яка оказалася потім неправдивою, треба підождати на провіреннє і цеї послідної. Тим разом заходить правдоподібність, що ця новина правдива.

ШУКАЮТЬ ЗА ПРОПАВШИМИ.

ОКОЛО СТО КОРАБЛІВ І АЕРОПЛЯНІВ ПОШУКУЄ НА ПАСИФІКУ ЗА ДВОМА АЕРОПЛЯНАМИ, ЩО НЕ ДОЇХАЛИ ДО ГОНОЛЮЛЮ.

ГОНОЛЮЛЮ 18. серпня. — Пошукування за Мисс Доран і Голден Ігл, які взали участь в летничих перегонах з Сан Франциско до Гонолюлю, продовжаються. Побоюються за їх судьбу бо так довго вони не можуть вдержатися у воздусі, бо не стане їм газоліни. Значить, в найкращім випадку, вони мусіли злетіти на море. Величезна фльота, яка складається з 39 военних кораб і велике число кораблів торговельних та аероплянів, пошукує за пропавшими летунами, між якими є молода учителька Мисс Доран. Зі всіх сторін пошукують, але на слід ще ніхто не натрапив.

ВЕЛИКА НАГОРОДА ЗА ВИШУКАННЄ ПРОПАВШИХ.

Джемс Доль, президент Гавайської Ананасової Компанії, який призначив був за гавайський лет нагороду в сумі $35.000, призначив ще додаткову нагороду $20.000 для тих, що відшукають пропавших. Рівнож і Вилієм Мальоска, що покрив кошта виправи аероплянy Мисс Доран, додав від себе ще $10.000 для тих, що відшукають летунів того аероплянy живих чи мертвих.

СМУТОК ЗАВИС НАД ГОНОЛЮЛЬОМ.

ЗАМІСЦЬ ПАРАД ВИДНО У ВСІХ НЕСПОКІЙ, ПОДЕНЕРВОВАННЄ ТА ЖАХ ЗА СУДЬБУ ПРОПАВШИХ.

ГОНОЛЮЛЮ, 18. серпня. — Ціле місто було приготоване до великих парад, які хотіли справити летунам як побідникам Пасифіку. Та ніхто не звертає тепер на ню уваги, бо всі зажурені судьбою бракуючих пятьох летунів. Оба щасливі летуни з Вулярок і Альоги рівнож засумовані. Оба рішені, як тільки будуть пороблені в їх аероплянах конечні направи, вибратися в пошукування за пропавшими товаришами.

Вилієм Мальоска не тратить надії щодо Мисс Доран, бо каже, що цей аероплян був приготований на всяку небезпеку. Він може вдержатися кілька днів і на поверхні води. Найбільше нещастє, яке йому могло грозити, це огонь. Були вправді і там прилади до гашення огню, але огонь поширюється звичайно так скоро, що нема надії на ратунок.

СЕГОДНЯ ЗАПАДЕ ВИРОК.

САККО СТРАТИВ ВСЮ НАДІЮ. — ПРАЩАЄТЬСЯ З СИНОМ.

БОСТОН, Масс., 18. серпня. — Сегодня рано о год. 9 оголосить суд своє рішеннє в справі відклику Сакка і Ванцетті. Відклик вже готовий, довгий на 5 сторін, замкнений в шуфляді. Оборона готується до дальших кроків на випадок, коли відклик буде відкинений. А оба засуджені так як би відчували, що це наближається їх дійский конець. Ванцетті дуже поденервований, а Сакко стратив всяку надію. Коли привели до него його 14-літного сина, не могли від него відорвати білявого хлопчини, якого він лишив ще малою 7-літною дитиною. Зворушаюча сцена була та, коли син розповідав батькови, як він їхав залізницею і прислухувався розмові двох чужих людей, які обговорювали справу Сакка і твердили, що він невинний.

Сакко слухаючи це розплакався і обняв сина та почав цілувати, а син батька. Треба було синови аж самому видертися з обіймів, бо батько не був в силі розстатися з дитиною.

ПРИЇЗДЖАЄ СЕСТРА ВАНЦЕТТІЯ.

БУДЕ ГОВОРИТИ НА ПРОТЕСТАЦІЙНИХ ЗБОРАХ. — БУДЕ РІВНОЖ ПРОСИТИ ҐОВЕРНОРА ФУЛЛЕРА О ПОМИЛУВАННЄ.

НЮ ЙОРК, 19. серпня. — Сегодня рано приїде на кораблі Аквітанія сестра Ванцеттія, Мисс Луїджі Ванцетті. Привитає її комітет оборони Сакка і Ванцетті і сейчас буде мати з нею наради в справі оборони засуджених. Мисс Ванцетті буде говорити в Ню Йорку на зборах а опісля виїде до Бостону, щоби побачитися з братом і інтервеніювати в ґовернора Фуллера в справі уласкавлення брата і Сакка.

ВИРАТУВАЛИСЯ ВІД СМЕРТИ.

СЕНЗАЦІЙНИЙ ТРИК ЗЛОЧИНЦІВ.

ПИТСБУРҐ, Па., 18. січня. — В Аллеґені Кавнті вязниці сиділо двох вбійників, Павло Яворський, який зробив напад на дві кари, що везли гроші і Джон Васбіндер, що забив чоловіка, який не хотів йому дати 25 центів. Оба мали йти на електричний столець. Сегодня відвідувало їх двох знайомих, з яких один нагло підняв револьвер, а другий приголомшив стрілом двох вязничних сторожів і кинув револьвери двом засудженим, які вишли з келії, добули ключі від сторожа і всі разом серед стрілів і загального переполоху втікли на вулицю, сіли до автомобілю, що ждав на них на розі і зникли за кілька мінут так, що поліція досі не годна впасти на їх слід.

РОБІТНИЦТВО АПЕЛЮЄ ДО ФУЛЛЕРА.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 17. серпня. — В італійській торговельній палаті зійшлися представники 45 робітничих організацій і рішили відізватися до робітництва, щоб кождий робітник вислав негайно особисто почтову картку до ґовернора Фуллера з просьбою о помилуваннє Сакка і Ванцетті, або о розписаннє нової розправи.

ПОЖАР ЗНИЩИВ ОФІС УКРАЇНСЬКОГО ДОКТОРА-ХИРОПРАКТИКА.

ВИЛКС БЕРІ, ПА. — Дня 14. серпня повстав тут пожар у камениці, при полудневій Мейн улиці, де на другім поверсі містився офіс українського доктора-хиропрактика, Е. М. Коцка. Пожар знищив до щенту цілий офіс і спричинив значну шкоду, як у цілій камениці, так і у апартаментах д-ра Коцка. Шкоду, яку спричинив пожар у згаданій камениці, обчисляють на $15,000. Причиною пожару мав бути зіпсутий електричний дріт. Пожар розпочався у офісі д-ра Коцка.

Як нас повідомляють, офіс д-ра Коцка буде за два тижні отворений знова.

ВШЕХПОЛЬСЬКІ МАРЕВА.

„Слово Польське" з дня 15. липня годує своїх читачів такою динамітовою новинкою: „Таємна військова організація". Діло не в українських боївках, а в дійсній збройній українській армії, поділеній на полки, що має командантів, — якої явною покришкою є „Луги" та „Соколи". Справа точно законспірована, але випадково попали на слід, що законспіровані селяни з околиці Яворова дістали посвідки до (!) 53 полку українського війска. Може би цим зайнялись військові органи, а також поліція". Вшехпольські органісти мають добрі органи!

З НАШОГО СЕРЕДНОВІЧЧА.

Біля Ходорова в Жираві якась ворожка Зелена так довго записувала рецепту жінці одного урядовця для мужа, щоби її кохав, аж муж занедужав. Не диво, коли бідолаха випивав у чаю чи каві якусь гущу з тарганів („швабів")!

ОДНІ — ПОРА, А ДРУГІ „НЕ ПОРА".

„Слово Пюльське" з 18 м. м. пише: „Не пора у війську. Українські резервісти, що приходять до війська на вправи, співають демонстраційно „Не пора Ляхові служити". І то публично". Кажуть, що кілька осіб зі „Слова Польського" від звуків цієї пісні оглухло.

МОВ У МЕКСИКУ.

В окрузі варшавської митової дирекції в 20 км. від Велюня митова сторожа мусіла звести бій з контрабандистами, які пачкували шовк і тютюн на 30.000 зол. Трох убито, трох ранено, з чого один вартовий.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ І ФОТОГРАФІЙ ЧЛЕНІВ І ВІДДІЛІВ ДО КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗА НА РІК 1928.

—o—

Календар У. Н. Союза, який розходиться у многих тисячах примірників, є найліпшим середником до оголошувань поміж американськими Українцями. Хто має який бизнес, а залежить йому на тім, аби про нього знало як найбільше людий, повинен дати своє оголошеннє до календаря У. Н. Союза. Ціни є вельми приступні, зваживши, що наклад буде виносити 20,000 примірників. Ціла сторона 34 кв. цалів, коштує $30.00; половина $15.00; чверть $10.00; осьма часть $5.00; перша і послідна сторона в части оголошень по $35.00. Хто хотів би в своїм оголошенню помістити також і фотоґрафію, чи то свою чи свого бизнесу, мусить прислати з неї готову до друку клішу; коли ні, то поносить кошт виготовлення такої кліші з фотоґрафії, то значить, що його оголошеннє буде о стільки дорозше коштувати, скільки виносить кошт виготовлення з фотоґрафії друкарської кліші.

Текст оголошень мусить находиться в редакції по день 1. вересня б. р. Гроші за оголошення належить посилати рівночасно. Оголошення на кредит безуслівно не будуть друкуватися.

Фотоґрафії братств і товариств. Відділи У. Н. Союза, а також кружки співацькі і театральні, школи, банди, які суть при відділах У. Н. Союза (коли який кружок, співацьке товариство і т. п. не єсть при відділі У. Н. Союза, таких після ухвали не буде поміщуватись у календари), хотілиб, аби їх фотоґрафії були поміщені в календари на 1928 рік, зволять їх прислати на адресу „Свободи" найдальше по день 15. серпня б. р. Рівночасно проситься прислати з фотоґрафією чек або моні-ордер, виписаний на імя „Свободи" на суму $10.00. Сі гроші ужиється на покриттє коштів виготовлення з фотоґрафії друкарської кліші. Місце в календари безплатно.

Всі фотоґрафії мусять бути добре опаковані.

Всі письма належить адресувати:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НОВА УКРАЇНСЬКА ОПЕРА.

Проф-композитор В. Золотарьов, що працює тепер у Київі, написав нову оперу „Фесько Андибер". Сюжет опери взято з народньої думи, текст написав поет Рильський М. Опера має одну дію. В ній широко розроблені українські мотиви і загалом оперу написано в бадьорих ритмах.

ТРУПИ НА СЕЛІ.

У селі Милків біля Любачева селянин Попелюх і його жінка після суперечки вбили свого тестя. — У селі Сайків біля Черкас 20-літній парубок пробив другого ножем на весіллю.

БОЛЬШЕВИКИ ГРОЗИЛИ РОЗСТРІЛОМ ОПОЗИЦІОНІСТАМ.

МОСКВА, 17. серпня. — Підчас недавної сесії Центрального Комітету Комуністичної Партії і Центрального Контрольного Комітету виголосив промову російський премієр Риков, який у своїй промові навів також виїмки з бесіди Троцького. З бесіди Троцького показується, що визначний большевицький провідник Сольц, член Совітського Найвисшого Суду і Центрального Контрольного Комітету, грозив провідникам опозиції, що будуть розстрілені, коли не будуть уважати на се, що говорять.

На сі погрози відповів Троцький в слідуючий спосіб:

„В часі французької революції ґільотиновано богато людей. І ми також розстрілями богато. Однак у французькій революції було два періоди: Оден, коли Якобіни-большевики розстрілювали контрреволюціонерів і другий період Термідора, напівбуржуазний, коли французькі праві Якобіни убивали лівих Якобінів". Троцький запитав тому Сольца, щоби перед розпочаттям розстрілювання сказав, під яким періодом думає розстрілювати його і инших членів опозиції.

СУЧАСНА МОЛОДЬ.

16-літній син львівської інтеліґентної родини, якої прізвище преса промовчує, працював як помічник возного в бюрі вугілля „Сілезіяна". Там при нагоді вкрав 1000 зол. свому шефові і частину грошей пропутав із приятелями і... приятелькою. Коли справа вийшла наверх, признався до вини, частину з неї скидаючи на намови приятелів. — У Варшаві 17-літній ґімназист Пйотровський хотів стати опришком і підклав багатим знайомим листок паперу, домагаючися видачі 500 зол. під загрозою.

ЩО МОЖЕ ВИДЕРЖАТИ ЛЮДСЬКА ГОЛОВА?

Коли справа йде про духові переживання, то скажете без вагання: все. Колиж про матеріяльні предмети, то відомо, що солідна цегла, впавши на голову, може найбільше ґеніяльний мозок зіпсувати як горнець. Аж ось виринув один з героїв останньої війни, зовсім невідомий жовнір, Славко Барта, мабуть Хорват, який у присутности вчених, військових і инших спеціялістів показав у Відні такий експеримент: бере в уста патрону 25 цм. довжини і 3 цм. ширини, наповнену динамітом і екразитом і каже собі її там запалити. Патрона вибухає, а його голова і не дриґне (позаду за нею держать вістря шаблі на знак, що вона непорушна). Та сама патрона, покладена в панцирну касу, розриває її. Барта вправлявся в цьому експерименті кілька років, аби доказати, що в силі видержати людський орґанізм під впливом вправи. Вже на війні доказував чудес з вибуховими матеріялами, до яких звик і яких ніколи не лякався.

КИТАЙ ЗВЕРНУВ ЗАБРАНИЙ БРИТІЙСЬКИЙ АЕРОПЛЯН

ПОЧАТКОВА ВІДМОВА ЗВОРОТУ ЛІТАКА БУЛА ПРИЧИНОЮ ПЕРЕТЯТТЯ ЗАЛІЗНИЧОЇ ЛІНІЇ.

ЛОНДОН, 18. серпня. — Кареспондент Райтера доносить з Шангаю, що тамтешні китайські власти звернули крила британського аероплянy, який вони були забрали, коли сей аероплян був змушений осісти на китайській території, поза Інтернаціональною Оселею. Саму машину літака удалось Британцям забрати ще перед приходом китайських жовнірів.

Ґенерал майор Донкен, командант британських війск у Шангаю, жадав віддачі забраних крил літака, а коли китайські власти не хотіли сего зробити, казав перетяти своїм жовнірам залізницю, що веде з Шангаю до Ґанкова. Китайський міністер заграничних справ у Шангаю сказав був з початку, що „Китайці так довго не віддадуть крил літака, як довго не буде полагоджена справа безправного перелету британських літаків понад китайською територією". Пізнійше, однак, коли Британці перетяли залізничий тор з Шангаю до Ганков, мусів він звернути забрані крила літака.

МІСТО КОЛЬОНІЯ ФІНАНСУЄ ПЕРЕЛЕТ З НІМЕЧЧИНИ ДО АМЕРИКИ.

КОЛЬОНІЯ, 18. серпня. — Перелет з Німеччини до Америки, який підприйме поручник Отто Кеннекке, є тепер запевнений. Місто Кольонія і Інтернаціональна Пресова Вистава, звана Пресса, у якій возьмуть співучасть також Злучені Держави, коли вона відбудеться слідуючого року, згодились фінансувати сей перелет.

Згаданий перелет буде служити як пропаганда для Пресси. На літаці, що вибереться до Америки, буде на однім боці напис „Ґерманія", а на другім боці „Пресса Кольонія", 1928.

Поручник Кеннекке випробував саме свій літак і тому може пуститись у дорогу кожної хвилі, коли лише буде сприяюча погода. Розходиться лишень тепер о обезпечення для літака Кеннекке і в тій цілі прибув власне до Кольонії репрезентант лондонського „Ллойда".

СТРАШНА ПОВІНЬ У СИБІРІ.

ВЛАДИВОСТОК, Сибір, 18. серпня. — Повінь, спричинена виливом рік, внаслідок 80-годинного дощу, позбавила даху над головою около 40,000 сибірських селян, з яких около 100 утопилось. Сталося се у надморській провінції Сибіру.

Повінь затопила понад 50 сіл і два міста Никольск Кусорік і Спаск. Тисячі худоби втопилось, а богато зжатого збіжжа поплило з водою.

Транссибірська залізниця зістала у многих місцях ушкоджена; 16 мостів зістало знищених і тому комунікація зістала перервана. Таксамо перервана є комунікація телефонічна і телеґрафічна. Богато копалень вугля заляла вода. Шкоди, спричинені повеню, будуть виносити міліони долярів.

ТУРЕЧЧИНА ВВОДИТЬ У СЕБЕ ТОРГОВЛЮ ГОРІВКОЮ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 18. серпня. — Туреччина розпічне у себе небаром продажу спеціяльного рода алькоголічного напитку, званого „Народна Ракі". Хотяй у турецькій конституції проголошено іслям державною релігією, яка заказує вірним магометанам уживати алькоголю, турецьке правительство вводить у себе торговлю алькоголем.

Спочатку думало турецьке правительство передати горівчаний монополь польським фінансістам, однак опісля відібрано сей монополь Польщі, по тій причині, що Поляки не виповнили своїх фінансових зобовязань. Крім сего, польський алькоголь, як переважно усі польські товари, був підроблюваний і спричиняв сліпоту між Турками.

Підчас коли Поляки мали виключний монополь на продаж горівки у Туреччині, повстало там богато потайних дестилярень, в ціли одержання чистого алькоголічного напитку „ракі", який є дуже улюблений у Туреччині і петься як горівка.

ЛИТОВСЬКІ ФАШИСТИ ХОТЯТЬ МОНАРХІЇ.

БЕРЛІН, 18. серпня. — Литовські фашисти і реакціонери, до яких зачисляються литовська аристократія і військова старшина, які саме викликали недавно державний переворот на Литві, домагаються від теперішного диктатора Литви, Антона Сметони, щоби проголосив себе королем Литви і тимсамим повалив демократичний устрій краю.

Президент Сметона, який має бути незвичайно популярний на Литві задля свого горячого патріотизму і поединчого способу життя, противиться рішучо проголошенню себе королем.

Також і теперішній литовський премієр Волдемарас, що уважає себе литовським Муссоліні, противиться поваленню республики та проголошенню Литви монархією з Антоном Сметоною, як королем. Однак Волдемарас не тішиться популярностю серед Литовців і його симпатії для республиканського устрою не малиби ніякого значіння, колиб лише президент Сметона хотів стати литовським королем.

Литовські фашисти є тої гадки, що привернення монархічного устрою на Литві причиниться до тіснійшої злуки малого литовського народу і зробить їх відпорнійшими проти окружаючих їх ворогів, Польщі, Німеччини і Совітської Росії.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НАШ БОЛЯК

Не було і не буде на світі другого народа, який переводив би так тяжку боротьбу за свою національну назву, як ми, Українці. Довголітне поневоленнє і вікова темнота довели до того, що не тільки Москалі, Ляхи, Мадяри чи Румуни не допускають дітей одного і того самого народа до духового обєднання під одною українською національною назвою, але таки самі наші темняки, або і свідомі національні зрадники, не допускають ще й досі до того, щоби наш нарід знад Попраду, Тиси, Черемоша, Дніпра, Дону та Кубані почувався як одна родина, щоб носив одну українську національну назву і мав один і той сам ідеал Соборної України. І коли ми ще і тим разом змушені заговорити про ту справу і на иншім місци передрукувати наукове виясненне, звідки взялася назва „український" — то робимо це головно з огляду на наших читачів, які засипують нас дописями в тій справі і домагаються боротьби з кацапщиною в Америці. Гром. Поточняк з Бингемтон, Н. Й., і гром. Тренич з Фреквил, Па., переслали нам тими днями витинки з кацапського „Русского Вестніка" і з „Просвіти". „Русскій Вестнік" в статті „Русскій чи Русін День" висміває і лає Українців в такий вуличний спосіб, який тільки може лицювати кацапським запроданцям. От виїмки з духової кацапської культури: „Украінізмус здохнет между нашім русскім народом", або „Русскаго убіжденія человік також само харкне і плюне на український кольор-фарбу". В той спосіб яничари плюгавлять синьо-жовтий прапор, який наші браття Закарпатські Українці узнавали на своїм „Русін День" як національну відзнаку.

Не знати, чи в звязку з тою подією, чи з власної ініціятиви, орган Собранія „Просвіта" подає статтю про назву „Русінов". В тій статті передається це, що вже було поміщене в нас в „Свободі" як історично-наукове угрунтованне української назви. І все було би там гаразд, як би не закінченнє, в якім пишеться, що так як Українці протестували і протестують проти цего, щоби їх не називати Малоросами чи Малополяками так і „Ми рукою-ногою протестуемо, щоби нас Українці напроти і державно- політичної і народно-національної назви „РУСІН", не називали Українцями." В своїм закінченню Шановний автор доходить до абсурду, бо творить якусь русінську націю, яка не то кацапська не то українська. Кацапи сміються з неї як ті, що почувають себе Москалями, а наші люде починають обурюватися на те баламуцтво, бо вже інстиктовно відчувають помилковість такої політики, яка на руку маляронам, але противна науці історії, бож закарпатські браття це кість від кости і кров від крови великого українського 40-міліонового народа.

ЩЕ В СПРАВІ НАЦІОНАЛЬНОЇ НАЗВИ.

В статті п. з. „Право на національну назву'' доказував я, чому Українці мають не лише повне право називатися Українцями, але також, що мають повне право домагатися, щоб інші народи, себто і Поляки, звали їх Українцями. Тепер хотів би я додати ще до згаданої статті кілька думок, фактів і подробиць, які не могли у ній поміститись:

І. Те, що Українці зреклись своєї первісної назви „Русь", „Русини'', „руський'' наслідком суперництва Суздалю, а відтак Москви (які присвоїли собі назву „руський'') з Київом, отже з причин політичних, і приняли другу назву „Україна'', „Українці'', „український", не є зовсім відокремленим фактом в історії народів. Навпаки, в дуже подібний спосіб Римляне по розвалі римської імперії наслідком повстання ріжних романських народів зреклись своєї первісної назви і приняли другу назву „Італійці''. Було це в середніх віках, отже в часі, коли і український нарід зміняв свою назву. Знову Волохи (далекі нащадки Римлян, перемішані з первісними Іліpами і Даками) вже в нових часах, з причин політичних, зреклись своєї первісної назви і приняли другу назву від Римлян, „Румуни'', яку стрічаемо головно від початку 19-го стол. У всіх тих випадках маємо до діла з добровільною зміною назви з причин політичних. Зміна назви може бути і з инших причин: підбою і кольонізації, головно заморської. І так, наслідком підбою Ґалії німецьким племенем, Франками, Ґалійці приняли від Франків назву „Французи'', знов у наслідок підбою Британії німецьким племенем, Анґльо-Саксами, Бритійці приняли від Анґльо-Саксів назву „Анґлійці". Властиво кажучи, Британію підбили два, чи пак три німецькі племена: Анґли, Сакси і Юти. Від Анґлів саме походить назва „Анґлійці''. Анґли в цілости перейшли з Ґерманії до Британії; Сакси тільки частинно, а головна їх часть утворила в Ґерманії саксонську державу. Але тому, що в Британії Анґли і Сакси злилися згодом із собою, говорять і пишуть про Анґльо-Саксів, а також про анґльо-саську расу, розуміючи під тим Анґлійців і Американців зі Злучених Держав півн. Америки. Зате головна часть Ютів лишилась у теперішній Данії. Так було в середніх віках. А в нових часах наслідком заморської кольонізації змінили назву анґлійські кольонії у визвольній війні з Анґлією під проводом Вашингтона 1776 р. на „Американців'' і „Злучені Держави півн. Америки"; канадійські Анґлійці на „Канадійців"; австралійські Анґлійці на „Австралійців''; еспанські та портуґальські кольонії в середній і полудневій Америці на назви ідентичні з теперішніми тамошними державами, отже: „Мексиканці'', „Бразилійці'', „Ураґвайці'' і т. д.; голяндські кольоністи, які в 18 ст. поселились в полуд. Африці, на назву „Бури'' і т. д.

II. Первісна назва „Русь", „Русини'', „руський'' мало що старша від другої назви „Україна", „Українець'', „український''. Зразу перша назва була краєвою, а друга провінціональною (всі подальші від центра — Київа — землі звано українами себто окраїнними). Але від 11 ст. зачинає ця провінціяльна назва випирати краєву, доки врешті в нових часах її зовсім не виперла в краю, як і за границею, себто в чужинних джерелах, мапах, атлясах, тощо. До остаточної перемоги цієї провінціональної назви над краєвою причинилося головно те, що Москва присвоїла собі нашу первісну назву, а крім цього у великій мірі також і великий хаос у первісній назві, бо крім назви „Русь'' впроваджено назви „червона Русь'', „мала Русь'', „чорна Русь'', „біла Русь''. Не менший хаос у первісній назві стрічаемо в чужинних джерелах, які „Русь'', „Русинів'', „руський'' називають: Roxolania, Russia, Roxolani, Rutheni, Russes. Зате Москалів називають чужинні джерела Moscoviti, Mosci, а від царя Петра I., Russes. Але цей хаос в первісній назві не є зовсім відокремленим фактом в історії народів. В тім самім часі панував такий самий хаос у назві німецького народу, якого зєдинена держава аж 1871 р. приняла назву Deutschland; в назві італійського народу, якого зєдинена держава аж від 1861 р. має назву Італії; в назві французького й еспанського народів, які аж з початком нових віків усталили свою теперішну назву внутрішно і зовнішно. Хто цікавий, нехай погляне до наукового історичного атлясу, а побачить ціле море назв поодиноких народів, не виключаючи польського і московського.

III. Німецький нарід, тому, що до р. 1871 творив цілу низку держав, усталив дотепер свою назву тільки внутрішно. Німці звуться Deutsche (давніше це вимовляли і писали Teutsche) від німецького племени Teutones, Teutoni, Teuti (ці три слова означають одну і ту саму назву). Словяне звуть Німців Швабами від німецького племени Швабів, Німцями від німецького племени Nemetes, Nemettii (ці два слова означають одну і ту саму назву), або Ґерманами від назви німецького краю, названого Римлянами Germania. Знов Французи звуть Німців Алеманами, а Анґлійці Dutch (себто Deutsch), нами, а Голяндців звуть Анґлійці Dutch себто Deutsch), хоча Голяндці звуть себе Нідерляндами себто низовцями (бо їх край положений на низині при гирлі ріки Рену) а свою мову звуть neederdntsch.

IV. Таким робом назва українського народу „Україна'', „Українці'', „український'' є усталені і внутрішно і зовнішно. Цих кілька пояснень мали ми на меті, щоб унаглядпити справу зміни назви, а також справу перемоги провінціональної назви над краєвою на прикладах інших народів. В міру перемоги провінціональної назви над краєвою, здобувала собі назва „Україна'', „Українці'', „український" щораз більше право горожанства в чужинних джерелах, мапах і атлясах, починаючи від кінця середніх віків, а в нових часах прибрала виключне право горожанства для означення нашого краю і народу. Політичні події від 18 ст., отже 19 ст., а головно останні події 20 ст. завершили історичний розвій і допомогли до остаточного усталення української назви.

Микола Вовкунець.

(„Діло").

Коли Ви не мали змоги боротися в рядах української армії за визволеннє свого народа; коли ви не мучилися в тюрмах і таборах за те, що боронили рідної землі; коли маєте змогу працювати і заробляти - сповніть обовязок українського громадянина і перешліть свою жертву на інвалідів через:

OBYEDNANYE, P. O. BOX 411, PHILADELPHIA, PA.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

В. З., Ню Йорк: Ви можете подати спростованнє з рамени Горожанського Клюбу, бож це загально відомо, що п. Любка Колесса Українка і дочка українського професора університету.

Парохіянин: Не буде поміщене, бо це надто дрібна місцева справа. В „Голосах Читачів" містимо тільки таке, що може мати загальне значінне.

П. П., Филаделфія: Такий голос вже був поміщений.

Ю. Л.: Не надається до друку, а що Ви зазначуєте, що не хочете змін, так піде до коша.

Союзовець, Сиракюз, Н. Й.: Запитайте краще того, що говорив на гетьманськім зїзді, а він Вам дасть відповідь. Наш орган не займається очерненнями. Очернень і клевет уживають тепер головно льокаї „Ясновельможного", а робітники держаться хлопської чесноти і коли чесно зароблять, то й хату собі за те купують і подорожують, роблять, як їм вийде.

С. Ч., Дітройт: Так далеко в церковні справи мішатися нам не можна.

Г. Ф.: Ми Вам відповіли, що не надається до друку і це повинно бути для Вас вистарчаюче.

СПРОСТОВАННЯ.

В дописи з Гартфорд, Конн., має бути: На дружніх, а не на других громадських сходинах.

В дописи з Амстердам, Н. Й., має бути з панахиди на інвалідів $25.20, а не 20.20.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБО-

Степан Мусійчук.

ТРИ МОМЕНТИ.

(Докінченнє).

Перед вакаціями 1907. р. я здав іспит до ґімназії в Коломиї. Вертаючи до дому з батьком, я вичитав на стації пляка́т, що в неділю, в липни (не пригадую собі дати) 1907. р. буде Великий Січовий Здвиг і Фестин в селі Балинцях, ґвіздецького повіта. Батько, задоволений, що я здав іспит, прибіцяв, що поїде на сей здвиг зі мною. Для мене се була найбільша радість, якої я коли досі в життю міг зазнати. Тяжко було мені дочекатися сеї неділі, довгі були дні, але врешті таки дочекався. І якраз від сеї хвилі минуло двацять років — але згадку про се до смерти буду носити в памяти.

Ранок був тихий і ясний. Зі сходом сонця вибрався я з батьком до Балинець на Фестин Січовий, щоб з холодком заїхати, а треба було їхати зо три години.

До Балинець приїхали ми десь около 9. години рано. В село вїхали попід триюмфальну браму, прибрану в прапори та менти — з написею: „Витайте, Січовики і Січовички!'' Думали, що прийдемо перші, та на превеликe диво застали вже тьму народа. Одні ходили по широкім оболонні, другі сиділи на траві та розмовляли весело. Всюди ішли жарти та сміховинки. Веселий нарід. Здавалося, що він свобідний, що має власну державу. І дійсно з очей усіх бив промінь тої відваги і витревалости, що нічо для них не страшне в змаганнях до здобуття волі. Народу все більше і більше надпливало. То тут то там вганяли місцеві Січовики і Січовики, всі гарно, святочно пребрані, у малинових лентах та червоних стяжках на шиї. Парубки з топірцями, кораликами вибитими, а дівчата з віночками, прапорчиками та вишиваними ручниками. Приготовлялися до великого свята, до приниманя січових гостей з околичних міст і сіл зеленого Покуття. То тут то там чути було накази. Се старшина усім давала розпорядок. У старшин ленти були синьо-жовті.

Коло полудня почали надпливати січові відділи. Як маків цвіт маяли прапори синьо-жовті і малинові. Як веселочки по теплім літнім дощику — мерехтіли ленти і вишивки у леґінів та у дівчат. Тут чути було пісню: „Гей там на горі Січ іде", там „Ой зацвила черемшина'' — там знов иншу і иншу. До сонця золотого румяніли здорові молоді лиця сільської молоді. Горіли в усіх очи полумям життя, усміхались уста усміхом близької долі і щастя українського народу.

Крок в крок зближалися відділи за відділами на майдан. Перед кождим відділом ішов кошовий — як орел орленят вів.

Я стояв як вкопаний... Неначе у сні все се бачив... В протягу якої години неначе хмара Січи устелили широке оболоннє.

Мені тоді на думку прийшла поема Шевченка, яку недавно вичитав: „війско як море червоне". І дійсно, я бачив перед собою новітне наше війско — наше Запороже. В моїх молодих очах чогось тоді з радости слези стали.

То тут то там чути було команду: „Позір!'', „Спочинь''!, „В похід — руш!" і т. д. Як мур стояли полки мужицькі. Як ліс густий шуміли прапори з написями місцевости кождої Січи — я читав ті написи і до нині тямлю їх.

Читав: Січ в Балинцях, Трофанівці, Бучачках, Ґвіздци старім, Ґвіздци новім, Кулачківцях, Залучю над Прутом, Волчківцях, Городенці, Серафинцях, Турці, Підгайчиках, Коршові, Пядиках, Вербіжи, Воскресінцях, Снятині, Заболотові, Коломиї, Королівці, Соколівці, Пилипах, і много а много инших написей, що годі спамятати й описати.

Коли вже все було приготоване, очи всіх звернулися на полудне. Команда: „Позір — в право глянь!'' Здалека чути пісню: „Раз два, раз два, вперед, хлопці''. Се ідуть гуцульські відділи — Жабя, Косова, Кут, Березова, Бані і инших гуцульських сіл, міст і місточок. Ідуть з батьком Юрієм Соломійчуком-Юзенчуком на чолі. Ідуть і відділи кінні. Сам Соломійчук на карім кони, мов справжній Юрій Хмельниченко. Пісня затихае і відділи всі прилучаються до гурту.

Знов чути команду: „Позір!" і: „Вправо глянь!'' Мов грім залунала враз пісня: „Гей там на горі Січ іде''. Очи всіх звернені до сходу. Вісім січовиків в піраміді несуть на руках... Кого? Батька Кирила... „Гаразд!" — лунає його привітний голос, і з тисячів грудей звенить у відповідь: „Гаразд, батьку наш! Най жиє батько Кирило! Най жиє Трильовський!"

Я очий не зводив з батька Кирила. Веселий, здоровий, молодий се був ще козак, літ около 40. Веселий усміх на лиці. В одній руці битий кораликами топорець, а в другій чорний, мягкий капелюх, яким виваває, даючи всім привіт, своїй милій Січовій Дружині!

Чекаю, що дальше буде, бо не вірю, щоб ще хтось міг прийти. Вже й так не було де ступити. Куда оком не глянь, народу повно довкола, а по середині мов широкий лан пшениці — филюється січове війско. Аж чую знов — „Позір!" Се команда самого батька Кирила. Десь зі сходу доходить голос пісні. Всі звертаються туди. Між людьми гамір: „Сандуляк, Сандуляк!'' Так, се він іде! Іде син зеленої Буковини з своєю дружиною... З-за бистрого Черемоша спішить привитатися з батьком Кирилом в Галичині.

Іде попереду — мов відважний Сагайдачний, а за ним веселі і палкі відділи Буковинців і Буковинок — всі в гарних, мережано-вишитих сорочках та в квітки і блищачі ґузики битих киптариках. Се перший раз в життю мав я нагоду бачити Буковинців — се перший раз я побачив їх орла і батька, провідника, Івана Сандуляка. Старший вже був чоловік, літ около 60 — але черствий і енерґічний. Літами був старший, та душом легінь-козак. На грудях у нього гарна вишивка, чорний капелюх з широкими крисами — в руці топорець, а через плечі широка отаманська, золотом вишита лента. На устах привітний усміх, а потім грімке: „Гаразд, Товариство!" Мов дзвін ішов відгомін сего гасла, січового гасла, що лучило всіх в одну родину України. Сим гаслом Сандуляк сказав тоді все, що говорило його серце і серця всеї його Січової Дружини. Говорив він, як брат Буковинець з братом Галичанином. Говорив одним українським словом: Для Січи нема кордону! Наш кордон се Сян і Дон!

Витався батько Кирило з батьком Іваном.

У народу видно було слези на очах — слези радости — бо се перший раз виталася Буковина з Галичиною - витались одні сини і доньки одної Матери Січи — Матери України. Злучило їх січове гасло, як колись лучило всіх Запороже і Великий Луг.

Виталися славні мужицькі провідники, а народ з радости кликав: „Най жиє батько Сандуляк! Най жиє батько Кирило! Най жиє Галичина! Най жиє Буковина! Най жиє Січ! Най жиє Україна! „Не можна описати радости, що наповняла всі душі і серця. Я сам не годен висказати того всього, що тоді діялося зі мною, які враження зробило на мене таке перший раз перед моїми очима — дійсне українське життє.

До пізного вечера відбувалися вправи, марші, піраміди, танці, співи, бесіди і все, що тільки могли всякі докази посвяти і любови до Неньки України показати там на широкім оболонню потомки предків славних.

Ми з батьком чекали аж до кінця, бо хотіли ще бачити, як будуть пращатися сі Січові Дружини. І бачили... Гучно і мило пращалися. Гучно попращали батька Сандуляка. Летіли вгору капелюхи, а окликами „най жиє'' — не було кінця. Пращалися весело в надії, що внедовзі зійдуться, та не на фестині, а на широкім полі порахунку з відвічним ворогом України.

* * *

Двацять літ уплило від сеї хвилі. Сандуляка опісля бачив я кілька разів. Будучи в четвертій клясі коломийської ґімназії 1911. р., бачив я його в касі ощадности на концерті Шевченка. Пізнійше на вакаціях 1911. р. був я в Кіцмани на Буковині і там бачив його на великім українськім вічу. Промовляв до присутних. Се був послідний раз. Більше я його не бачив, але й досі звенить мені в ухах його грімкий голос, яким кликав до людей, щоб ставали в ряди січові та спільно одною лавою ішли проти лукавих ворогів.

* * *

І жила Січ. Жила в Галичині і на Буковині; жила на Поділлю, Підліссю, Холмщині, Волині, в Київі і в Одесі. Жила Україна. Жила життям дійсним, життям боротьби. І хоч по ясних соняшних днях днесь на Україні знов чорні хмари заступили сонце — Січ жиє — бо вона жиє життєм вічности.

Богато не стало вже в живих з тих, що я їх тому 20 літ бачив в Балинцях. Одні голови буйні зложили на широких степах за Волю України, а другі, доживши старости, перенеслися на вічний спокій. І батька Івана Сандуляка в Карлові в могилу зложили. Але Січ жиє, бо жиють любі спомини недавної грімкої січової слави, спомини, що будять у всіх нові ідеї нескінченої нашої боротьби. І доки бистрий Прут і Черемош пливе, доти житиме ідея січова батька Кирила Трильовського і покійного вже Івана Сандуляка.

При всякій нагоді складаймо жертви на Сиротинець - Захист Українського Народного Союза.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

—o—

ЦЕЛІБАТ.

Много пишуть і говорять проти целібату нашого духовенства — більше на підставі традиції або зі зглядів культурно-національних, але доси я не стрічав ні то на сторінках нашого цінного часопису „Свобода", ні то в розговорах **річевих** аргументів проти того накинутого галапаса, аргументів взятих із Св. Письма.

Римська (латинська) церква основує закон о безженстві своїх священиків 1) на словах Ісуса Христа от Мафтея гл. 19. стих 12. Що там говорить Іс. Хр., Основатель Церкви — Божого Царства на земли, Первий Архиєрей і Пастиро-начальник: „Є бо (скопці) евнухи; котрі родилися такими із утроби матери: і є евнухи, котрі сталися такими від людей т. є внаслідок пожиття з людьми: і є евнухи, котрі сами себе позбавили мужеської органічної сили (исказиша сами себе) задля царства небесного. Хто може це приняти (помістити в умі і серци), хай прийме".

Заходить питання, до котрої категорії зарахувати теперішних целебсів римо-кат. церкви, а й нашої греко-католицької. За чотири роки мойого життя в мурах ґенеральної греко-католицької семинарії у Львові я знав лишень одного евнуха із утроби матери — одного на 230 питомців. Рівнож лишень одного з того числа я знав, котрий стався целебсом в наслідок життевого досвіду, — він попросту жахався женщини (з грецька ґінайкофоб) і він до нині є примірним целебсом. А таких, щоби ставали целебсами тільки задля царства небесного, я не находив за цілий свій вік. Льоґічне заключення в поучення для наших епископів і тут і там (в Галичині) таке: наколи убивають в кандидатах стану духовного духа свободи, яка є найбільшим даром Божим для всякого чоловіка, то хай рівночасно убивають також природу. Так робили Турки і осягнули ті результати, які бажали мати.

2) Насильне безженство священиків церкви рим.-кат. хоче оправдати тим листом до Коринтян гл. 7. стих 32—40. Забрало би много місця всі стихи цитувати. Я наведу найважніший вирок в сій справі целібату, виданий Ап. Павлом:

„Тімже і вдаяй браку свою діву с. є. женивийся, добре творить: і не вдаяй с. є. не женивийся, лучше творить". — Як же творять сучасні слуги Божі — целебси? Ані добре ані лучше, але зле і то цілком зле: бо проти закона Божого, проти природи, проти виразної науки Одної, Святої, Соборної (Католицько) і Апостольської Церкви, проти своєї волі. Мало котрий — або й жаден! — зі сучасних целебсів **стояв твердо серцем, не відчуваючи потреби, але мав власть над своєю власною волею і так порішив в своїм серцю, що додержить своєї дівственности.**

Силуваний целібат ніяк не дасться оправдати з боку науки Бога Христа і Його св. Церкви!!!

Зовсім инакше мається річ зглядом **добровільного** целібату: такий є не лишень теоретично-науково узасаднений, але також в практиці можливий а й пожаданий для поширення та укріплення церкви в усіх напрямках її життя-буття. Як же досягнути сеї мети? — Відповідним образованнем і вихованнем кандидатів стану духовного в семинаріях! Кожда людина, поза становими заняттями, має особенне-знаменне замилування до якогось иншого заняття або предмету: EVERYBODY HAS HIS HOBBY. Задачею наставників-учителів семинарських є віднайти цей знаменитий наклін у кождого кандидата і дати йому спромогу дістати в повне своє посідання такого улюбленого заняття. Якіж другі заняття найлучше гармонізують зі станом духовним? — Музика, малярство, різбярство, архитектура — а рівнож аґрономія, теслярство, кравецтво і т. п. промисли! Наші церковні будівлі в Америці загалом є пожалування гідні під оглядом архитектури, різьбарства та малярства, а підчас богослужения чуєш хіба крик, а не музику, с. є гармонійний, милий для уха і до душі промовляючий спів. А чому воно так? — Сами священики (в більшости) не мають критичного поняття о тім всім, що прецінь є дуже а дуже важне для українського народа, котрий на рівні з другими претендує до культурности і поступу.

Проте наше культурне, свідоме громадянство **мусить подбати і своїми засобами удержати** духовну семинарію з наміченим пляном научання і виховання, де кандидат на священика окрім наук богословських, обряду, язика церковно-славянського розвине та удосконалить знання другого улюбленого предмету, на якім і з яким пізнійше буде проводити весь час, вільний від службових занять, і тим принесе користь, честь і славу не лишень собі самому, але — що важнійше — громаді, в котрій служить, та цілій українській греко-католицькій Церкві.

А що не можна наперед знати, хто з кандидатів висвятиться в стані безженнім, а хто в жонатім, так межи обовязковими научними предметами в семинарії буде обовязковою для всіх також наука варення страв і домашної гиґієни.

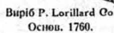
Аж так вишколених і належно приготованих до практичного життя священиків-целебсів можна посилати на службу по парохіях — і то **по два до одної,** як се виразно повеліває Ісус Христос. При модерних комфортах домашного життя, а головно при ґазі й електриці, **воки два** легко заживуть і устроються — незалежно від женщини! — як се пристоїть наслідникам апостольським!

Нині до безженности не потреба нікого намовляти, ані силувати: хто счислить т. зв. старих кавалерів в цивільнім стані — не в духовнім! — несучих службу публичну, не кажу в бідних краях Европи , але тут в богатій-пребогатій Америці? — Їх велика сила! — а чому не женяться? — Межи модерним, переемансипованим жіноцтвом сучасним дуже трудно надибати дружину — вірну товаришку життя! І наш кандидат, вступивший до семинарії уже по укінченню High Sshool, де доволі надивився на поступовання і докладно розпізнав забаганки не скажу — всього, але переважаючої части жіночого елементу в своїй Alma mater — довго і то дуже довго добре розмишляти над питанням: чи йому женитися, чи ні. Напевно можна сказати, що по такім зрілім пізнанню ідеольоґії та психольоґії женщини з одного боку, а з другого після відповідного заосмотрення у всякі найліпші оруддя, потрібні до життя-боротьби, **мало хто** посягне на жену.

На сю соціяльну або суспільно-життєву тему можна й томи писати... не місце за богато розписуватися про сей предмет на сторінках часопису. Длятого кінчу закликом до будучого церковно-народного конґресу: Всечесні О.О. Духовні і Шановні Делегати-міряне! Межи иншими вельми важними справами не забудьте **прихильно** вирішити також питання дотично духовної нашої семинарії: в якім городі її помістити? якими засобами удержувати? А до заряду її вибрати спеціяльну Управу зпомежи компетентних священиків і мірян.

Званний, не ізбранний.

because O.Gs. are better!

ПОЗАЯК O. Gs. СУТЬ ЛІПШІ!

Нема ріжниці, як делікатний ваш смак, ставимо доляри до пампушків, що ви положите своє О. К. на O. Gs. Се тому, мої приятелі, що се ліпша циґаретка. Ліпший тютюн. Ліпший виріб. Без жадного дертя горла або щипання в язик в цілім склепі з ними.

Old Gold CIGARETTES

15¢

Виріб P. Lorillard Co. Основ. 1760.

OLD GOLD

ЖАДНОГО КАШЛЮ В ЦІЛОМУ ВАҐОНІ.

ЖАРТИ.

—o—

Відплата.

— Чому листи не надані ще?! — питається шеф, увійшовши до офісу.

— Я казав хлопцеви, та він, видно, не зрозумів мене і не надав, — борониться урядовець.

— Так? Ну хто не вміє так ясно сказати, щоби зрозуміли підчинені, то він дурень, страшний дурень! Чи ви зрозуміли мене?.........

— Ні, пане директор.

—o—

Король Франції Людвик XVIII (володів 1814—1824) проходжувався раз у саді палати в Сан Клю і побачив дві дуже гарні грушки. Тому, що дуже любив овочі, казав садівникові зірвати ті грушки і принести йому до павільону в саді. Садівник дав грушки свому синкові, щоби заніс їх королеви. Король зараз узявся їсти одну грушку, а другу дав хлопчикови. Та дуже здивувався, як побачив, що хлопець витягнув ножик із кишені і став оббирати грушку.

— Що, — сказав король — я, король Франції, їм грушки необбирані, а ти не можеш також само робити?

— Можу, — відповів хлопець — і я люблю їсти необбирані овочі, але тепер, як я ішов, по дорозі впала мені одна грушка в гноївку, то я не можу знати, котра то була.

Тепер і король обібрав грушку і доїв обібрану.

—o—

Шеф (до дівчини, яка шукає заняття): А чому ви покинули ваше попередне місце?

Дівчина: Директор відправив мене тому, що я кокетувала шефа мого відділу.

Шеф: Добре, я вас приймаю.

—o—

Відпустка для відпочинку.

— Де гадаєте провести цьогорічну літню відпустку?

— Останусь таки тут на місці.

— Що? не хочете цього року зовсім ані відпочинку, ані зміни?

— Власне хочу і тому лишуся тут, а моя жінка поїде над море.

Денис Пирч.

ЯК Я ХОДИВ ПО КОЛЄКТІ.

(Спомини з минулих літ).

Докінчення

5

І так, блукаючи в ночи по Пітсбурґу, ми вкінци знайшли своїх краянів. Дуже нам раді були і ми балакали аж геть до пізної ночи. Слідуючого дня ми таки зараз пішли по колєкті. Але не так добре нам ішло, як ми сподівалися, бо люде в Пітсбурґу тоді досить кепсько робили. Тай ще до того декотрі з наших краянів дуже мене нагнівали. Бо де тільки рушуся, то польщиною смердить. „Як сен маш, брацє!" привитав мене тими словами оден краян таки із мойого рідного села.

Ов, а це що! Та ти, польський Мацьку, по якому до мене ґовориш! Ти вже забув, хто твої няньо й мама були? Та виганьбив я його, виганьбив, що лиш влізлося.

А було там тоді більше таких „польских браці". І дісталиж вони від мене тоді, дістали, що навіть би й пес хліба від них не взяв. Ви, кажу, істики і вуцикиї, баранича голова й козячий хвіст, вже так скоро забули свою рідну мову! То ти думаєш оден з другим, що Поляк тобі брат. Не вір Ляхови, як тому коньови, бо він тебе зрадить. Польську шапку, як подиблеш на дорозі, то бий, не то Поляка, як тобі в дорогу лізе. Та бо то справді й смішно, щоби в Америці сполячитися. Колиб ще котрий з вас, кажу, занґлічився, ну, то ще не було би нічого такого дивного, бо тут Америка, але стати Ляхом в Америці, то вже велика ганьба й непростимий гріх. Вже ліпше, кажу, втопитися в англійському морі, як в польській калабані.

І моя бесіда, хоч трошки й за остра, але таки поділала на моїх краянів, бо зачали оправдуватися й перепрошувати мене. Та ми, кажуть, ходимо до польського косцьола, бо своєї церкви не маємо, тай також бордуємось у Поляків, бо у своїх також нема де, отже мусимо по польськи говорити, бо з нас сміються, як по свойому говоримо.

А видите, а що я казав, що Поляк тобі не брат, бо він висміває твою рідну мову, значиться: твого тата й маму.

На це ніхто з них ані словечком не обізвався. Видко, що стидно їм було. Аж нарешті оден молодий парубок радиться мене, що йому робити, бо залюбився в одній польській дівчині й хотів би з нею женитися, але вона конче хоче, щоб він на польське пристав, себто Ляхом став. Ну, тут вже серцева справа й до такого діла я ніколи не любив мішатися. Але знов шкода мені було нашого хлопця, бо, думаю собі, пропаде, як пес на ярмарку.

А чув ти, кажу, історію за славного козака, Тараса Бульбу? Коли ні, то послухайте всі, я вам оповім. І я їм розказав, як найкоротше міг, про Тараса Бульбу та його сина Андрія, що то кохався в Ляшці, й як його потім рідний батько застрілив, як зрадника свойого народа.

Мого оповідання всі слухали з великим заінтересованнєм і видко було, що дуже захопились тою історією, бо як би до них инший дух вступив. Питалися, де би їм ту книжку за Тараса Бульбу дістати та ще просили, щоби їм дещо більше оповісти. Але я вже й так задовго в них забавився, отже мусів я іти, та обіцяв їм, що прийду до них другим разом.

А тому парубкови, що то з Полькою хотів женитися, кажу так: Слухай, краяне, запамятай собі ось ту гарну співаночку, що то її колись наш славний поет Шевченко співав:

„Тече річка невеличка
з вишневого саду.
Кличе козак дівчиноньку
собі на пораду".

І не думай собі, що він Ляшку собі кликав, ні. Отже й ти так зроби, як той козак. Заклич собі дівчину із свойого рідного краю.

І він так і зробив. Перестав водитися з Полькою, спровадив собі дівчину таки зі свойого рідного села й оженився. Та й добре зробив.

Але не треба знов думати, що всі наші люде тоді у Пітсбурґу браталися з Поляками. Далеко більша часть із них жили собі у свому ґуртку своїм життєм. А пізнійше, коли вже мали свою церкву, то вже ніхто тоді із наших не ходив до польських косцьолів. А нині наші Пітсбурщани то вже, можна сказати, стопроцентові патріоти.

Та стріча з полякуючими краянами так якось погано на мене поділала, що я навіть стратив охоту ходити по колєкті. Ану, думаю собі, стрінуся знов з якимось „польським братом", то мені вже до решти нерви попсує. Але на щастє здибав я одного мойого краяна, що то колись у нашому селі служив, і ми разом вівці пасли. Його кошара була таки близько моєї й ми були собі добрі товариші. До Америки він перше приїхав, як я, й вже досить плавно по англійськи говорив. Це була собі з природи здібна людина. Каже до мене: Що там по наших ходити, вони і так грошей не мають, бо кепсько тепер роблять. Ходіть, я вас поведу поміж чужих. І пішов з нами від стору до стору, від готелю до готелю, й кого тільки зі знакомих здибав на вулиці, то не перепустив нікого, аж мусів дати щось на церкву. І люде давали. А що він був дуже симпатичний і смілий, то ніхто не смів йому відмовити. Були ми і в австрійського конзуля й той нам дав пять долярів. А навіть і до єзуїцького кляштору нас завів, хоч я не дуже радо там ішов, а й там дали нам два доляри.

Файний це був хлопець, той мій краян, але не мав, бідачисько, щастя. Оженився був з якоюсь чеською голькою, а та його потім зрадила й пішла десь з вітрами. Жаль мені його було, але з другої сторони таких нема що й жалувати. Най не женяться з чужими. Абож то в нас нема своїх дівчат-красавиць! Та що з того, коли наші Українці, а вже найбільше ті вчені, дуже часто тепер женяться то з Польками, то з Німками, а навіть трапляється, що й з Жидівками.

Ще були би ми довше забавилися в Пітсбурґу, але я дістав телеґраму, щоби як найскорше вертати до дому, бо мене жде робота. Та й мойому товаришови надоїло вже, як він казав, ходити по „дзядуванню". Він також рвався до роботи. І попращавшись з нашими добрими краянами, ми пішли просто на „Юніон Діпо", сіли на Ню Йорк експрес, що то його Словаки „шаленим" треном звали, й до дому. Але бо їхав, їхав той експрес, що здавалось, що вже світ з нами пропаде. Недаром звали його шаленим треном. І так нарешті ми приїхали щасливо до дому.

Якраз тоді, як ми приїхали, у нашого священика був мітінґ церковної ради. Віддали ми колекторську книжку разом із грішми, що наколектували, а вони нам за те красненько подякували, бо було всьо в порядку. А й ті всі гроші, що нам люде дали на Службу Божу, ми також передали священикови із запискою „за всякое прошеніє". Предсідатель церковної ради навіть вніс, що варто би нас нагородити за наш труд, але мій товариш запротестував, кажучи, що ми не робили це для себе, але на „хвалу" Божу, а я від себе додав: Амінь!

І так ми закінчили наше колєктованнє. Більше наша церква колєкторів вже не висилала. Та бо й не було потреби. Громада наша все побільшалась, отже й доходу було більше, так, що все вистарчало на церковні видатки, а ще й в касі щось зіставалося.

А коли вже наша церква була як слід викінчена, то справді виглядала собі чепурненько, як яка ляльочка. Всі нею тішилися, а вже найбільше наш старий бацій. Бувало нераз дивлюся на нього, як він клякне собі серед церкви, устромить свої старечі очи на той образ над царськими вратами, що то він собі його придбав, і так щиро й так сердечно молиться до нього, що й не чує, що коло нього діється. Він тоді гуторив собі із Єамим Господом Отцем Нашим Небесним і здавалось йому, що навіть чує Його небесний і святий голос. Щасливий чоловік!

На закінчення ще скажу, що й айриському біскупови наша церква подобалася. Дуже ласим оком на неї позирав, тай хотів, щоб на нього записали, але не записали.

Вінніпеґ, 9. червня, 1927.

БАНКИТИР УМЕР

комедія з сільського життя на три дії.

виступае в сій штуці 14. осіб. — Ціна 35 центів.

Замовлення слати до книгарні „Свободи".

"SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ДО АМЕРИКИ І КАНАДИ

СПРОВАДЖУЄМО не тільки рідню горожан, але і хліборобів;
ПЕРЕСИЛАЄМО ДОЛЯРИ до краю звичайно і телеграфічно, доручуючи аж в рідне село.
СПОРЯДЖУЄМО контракти, повновласти і т. д.
КОЛЄКТУЄМО спадки в старім краю й в Америці;
ПРИГОТОВЛЯЄМО ПРОГУЛЬКУ УКРАЇНЦІВ кораблем **GEORGE WASHINGTON** дня 12. жовтня 1927.

ОСНУВАЛИСЬМО і розвиваємо українську оселю

НОВА УКРАЇНА

недалеко Ню Йорку, де по дешевій ціні можна набути землю і дім.

ПОРАДИ ДАРОМ.

Українці, деб не жили, повинні відноситися з довірям до своїх інституцій, де вигідніше:

ZAHAY GLOBE SERVICE & REALTY CORPORATION
30 EAST 7th STREET, TEL. ORCHARD 8968. NEW YORK, N. Y.

T. J. HRYCEY & CO., 329 SOUTH 4th STREET, PHILADELPHIA, PA., — або до — **THE STAR SAVINGS & LOAN ASS'N,** 2173 PROFESSOR STREET, CLEVELAND, OHIO.

СЛІДУЮЧА ПРОГУЛЬКА УКРАЇНЦІВ НА РІЗДВО КОРАБЛЕМ LEVIATHAN 7-ГО ГРУДНЯ 1927.

ЖАРТИ.

Ріжна міра.

Один американський банкир у Парижі зателеграфував до свого приятеля у Ню Йорку: „Син побирає в банку трохи забогато грошей — 20 тисяч тижнево. Чи то ол райт?"

Він одержав таку відповідь: „Коли фунти, за богато; коли доляри, то якраз досить; коли лише франки, то давати йому скільки хоче".

— Я прочитав власне в газеті, що оден вдовець із девятьма дітьми оженився з вдовою, що має семеро дітей.

— Ви помиляєтеся, бо то не є ніяке подруже, лише оснування організації.

Жіноче питання.

Не знаю, яких іще прав домагати-муться жінки! Моя жінка тиранізує мене, наші дочки тиранізують нас обоїх, а кухарка тиранізує цілу родину. Чи то ще не досить жіночих прав?

Чоловік: „...а осьтут дарунок з нагоди твоїх уродин — двацять пять перел; за кождий рік твого життя одна перла!"

Жінка: „Ах, який ти добрий для мене! Я вже тебе не можу більше обманювати — ти мусиш додати ще сім перел!

Вона: „Як смієте ви мені робити пропозицію! Ви малпа, ви носорог!

Він: Пані, я хотів би лише ввернути вам увагу на одно, що ви не є ще моєю жінкою.

фанін.

Вона: Що?! Такий маленький нашийник даруєш мені!

Він: Алеж ні! Я лише показую тобі. То для моєї жінки.

Вона: Що? Ти робиш їй такі великі дарунки?!

Остання година.

Чоловік лежить тяжко хорий. Жінка подає йому лік.

— Будь щира й отверта, Олено, — каже чоловік — правда, що вже небаром вибє моя остання година?

Вірна жінка осміхнулася мудро:

— Нема страху! Як може вибити остання година, коли годинник не йде вже другий тиждень.

ФАРМИ! — ДОМИ!

СОТКИ ФАРМ, ДОМІВ І БІЗНЕСІВ НА ПРОДАЖ І В ЗАМІНУ.

86 акрів коло Квекертон, 2 доми, млин, велика з цегли стодола, курники і инші забудовання. Ціна $7,500 (стак екстра). Властитель заміняє за дім у Филаделфії.

Дім близько укр церкви, 6 кімнат і ванна, мурований, електрика, горяча вода, огрівание. Ціна $6,000.

Голоситись до:

D. KARPOWICH
REAL STATE & NOTARY PUBLIC,
606 RIDGE AVE., ALLENTOWN, PA.

ДО ВІДОМА УКРАЇНЦЯМ, КОТРІ ТЕПЛО ЛЮБЛЯТЬ

ЗБЛИЖАЄТЬСЯ ЗИМА, коли зимно немов залізними зиминми пазурами обійме не одного й силується виперти з нього дух, коли нема доброго українського кожуха, щоби загрів кров, котра мусить бути завсігди горяча, щоби побороти всяке лихо, а головно зиму.

Нище підписаний хоче стати Вам, Родимці, до помочі: хоче одягнути Вас, жену й Ваших дітей у теплий кожух, у якім Ви не будете боятися найлютійшої зими, а навіть спати у цім кожусі на північнім бігуні.

Роблені мною кожухи є по дуже уміркованій ціні, двайцять процент таньше, як у других. Кромі цего старанно викінчені так, як вимагає нинішна пора.

Рівнож переробляю старі кожухи на нові, модерні; фарбую на ріжні кольори, які хто хоче й любить, — з чорних роблю сиві, з сивих жовті, і т. п.

Ласкаві замовлення прошу слати на понище подану адресу. Памятайте на щире українське гасло: „СВІЙ ДО СВОГО". 193—

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ
98 ST. MARKS PLACE, (East 8 Street), NEW YORK, N. Y.

НАЙНОВІЙШІ УКРАЇНСЬКІ І РОСІЙСЬКІ РЕКОРДИ КОЛЮМБІЯ

Columbia

Е. ЖУКОВСЬКИЙ, барітон з акомп. орхестри.
27101F (Розвід (Задумковатий
П. ГУМЕНЮК, сольо на скрипці.
27100F (Думка і коломийка (Полька „Добуш"
ВОЛОД. ДІЛОВ з акомп. архестр.
27097F (Гетьмани. (Серенада Шевченко.
ПАВЛО ГУМЕНЮК, сольо.
27098F („Гоп", вальц. (Танець присюди.
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ.
27096F (Ой, зацвила червона калина. (Що найшов, то твоє.
27085F (Українсько-Русс. Ту-Степ. (Ой, піду я Шіхер Віхер. (Жидівочка.
27084F (На весіллю, при вечері (Ой, Козаче Білоусий.
27086 (Ой, не шуми, луже. Чорні очи як терен.
27091 (Вівчар на сопілці. (До Почаєва на відпуст.
Евген Жуковський, барітон, з акомпан. орхестри.
27082F (Волокита. (Лист з Краю.
27083F (Зрадниця. (Що грубе, то добре.
27089 (Полька Парубоцька (Вальц Бандура
27090 (Молотник (Змарнів я
27092F (Ой, не спиться, не лежиться. (Родимий Краю.
27095F (Журавель. (Школярі.
27099 (Майкові троблі (Діктом-дактом.
Д. Медов, тенор з акомп. орхестри.
20096F (Казбек. (Прощай мой син.
Українська Орхестра П. Гуменюка. Барітон Евген Жуковський. Сопрано Р. Красновська.
27093F (Забава в стодолі, Часть 1. (Забава в стодолі, Часть 2.
Маруся Патрікова, сопрано, з акомпан. орхестри.
27094F (Ой, Джиґуне. (Коломийка.
Лаврентій М. Тимошук сольо на гармонії.
20100F (Полька „Кукушка": (Вальс „Спящая Красавица"
Я. Московський, цимбали сольо, з акомпан. рояли.
20101F (Попури із Русских пісень, (Часть 1. (Попури із Русских пісень, (Часть 2.
Анна Шатлен (Петренко), сопрано, з акомпан. орхестри.
20102F (Світить вісяць, з варіяціями (Полянка.

УКРАЇНСЬКІ

Ой, де ти була? — Іван Петляк і Грицько Когут 27067F
Ой, іду, іду. — Д. Медовий, Тенор 27066F
Ой, не світи місяченьку. — Д. Медовий, Тенор 27066F
Ой, там на Йордані. — Евген Жуковський, Барітон 27069F
Ой, Дніпре, мій Дніпре. — Володимир Ділов, Бас 27073F
Ой, відси гора. — Евген Жуковський, Барітон 27074F
Поправини. — Чвасть І. і ІІ. — Орхестра П. Гуменюка 27070F
Спінджак чорний. — Іван Петляк і Грицько Когут 27067F
Старість не радість. — Евген Жуковський, Барітон 27072F
Щедрий Вечір нині. — Евген Жуковський, Барітон 27069F
Там на горі крута вежа. — Евген Жуковський, Барітон 27074F
Танцюйте, молодички. — Українська Орхестра Колюмбії 27064F
Українське весілля. — Часть І. і ІІ. — Орхестра П. Гуменюка 70002F
Во Вефлеемі. — Евген Жуковський, Барітон 27068F
Вся родина на весілю. — Українська Орхестра Колюмбії 27064F
Забрали-забрали. — Евген Жуковський, Барітон 27065F

РОСІЙСЬКІ

Бордер. — С. Ф. Сарматов, Комик 20088F
Эх ты доля, моя доля. — Д. Медов, Тенор 20089F
Гармошка. — Д. Медов, Тенор 20084F
Под вечер осенью ненастной. — Д. Медов, Тенор 20090F
Пошли девки в Дон купатся. — Д. Медов, Тенор 20089F

Жадайте повного катальоґа українських і російських рекордів. Пишіть або приходіть до нас. Пришліть спис рекордів, котрі хочете, а ми сейчас вишлемо їх вам за посліплатою (С. O. D.). Всі замовлення виконуємо скоро і ретельно. 24

UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.,
86 — 2nd AVENUE CORNER 5th STREET, NEW YORK CITY
ФІЛІЯ: 2 WEST 32nd STREET, коло 5th Avenue, NEW YORK, N. Y.
ОТВОРЕНО ЦІЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ.

ДРУКАРНЯ

У. НАРОДНОГО СОЮЗА „СВОБОДА"

виконує старанно, дешево і на час всякі друкарські роботи як: **СТАТУТИ, ПРОГРАМИ І ТІКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, ПІКНІКИ І БАЛІ, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛИСТОВІ ПАПЕРИ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦТВ.**

Проситься всі відділи У. Н. Союза удаватися зі всякими замовлення до своєї власної друкарні на адресу:

"SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК

ПОКЛИК

ЧИТАЛЬНІ ПРОСВІТИ У ВІКНІ.

Дорогі Браття і Сестри!

З щирим привітом відзиваємося до Вас, наших громадян села Вікна. Дня 15. січня с. р. скликано у Вікні збір більшого числа членів читальні Просвіти в справі побудовання домівки на читальню, бо дотеперішна для нас за мала а до того, побудована так лихо, що попросту нема що поправляти. На чолі збору стануло три виділи, а то: Виділ читальні, кооперативи і каси. Порішено вибрати комітет будівляний, що і зробилося. По довгих обдумуваннях і міркуваннях рішилисьмо, що буде найлучше на тім самім місци, де стоїть стара читальня, побудувати більшу. Але тому, що довкола старого дому є чужі городи, то не можна було нічого зробити, тільки докупити площі на більший дім. Катерина Саґан згодилась відступити кусень города, але зажадала за то, пів морґа поля і ми мусіли пристати, бо інакше не можна було. Завдаток дано їй а поле мала дістати опісля. На сю ціль деклярувало кільканайцять господарів, хто в збіжу, хто в грошах і декотрі вже зложили. А як буде поле, то зложать всі. Другі знова стараються по пів, по стосові каменя і так помалу збираємо фонди на задумане діло. Зі старого дому також дещо буде придатне до будови, а і в читальні вже є около 500 золотих готівки. Всі зібрані гроші вкладаємо на вкладку до крамничної кооперативи.

Дуже сердечну подяку складаємо вам всім жертводавцям за сих 100 дол., що ви нам прислали минулого року. В нас о таку жертву дуже тяжко. Дарувані гроші по відборі умістили ми в кооперативі, де вони пішли в оборот і роблять нові гроші. Тому, що така читальня, якої нам конечно потрібно, вимагатиме велику суму грошей і роботи, то ми обдумали взятися до роботи з твердою волею, пляново. Вперед збираємо добровільні жертви і лагодимо матеріяли, а коли покажеться, що вже можна зачинати, розберем старий дім і вкоротці збудуємо новий. На таку ціль треба, по обчисленню наших хлопських мозків, около 2 тисячі долярів готівки, на що ми на нашій знищеній війною галицькій землі попросту спромогтися не можемо. Тому ми ще раз осміляємося простягнути руку і просимо: жертвуйте чия добра воля на дім Просвіти, бо самі знаємо, що доки серед народу просвіта, доти нарід процвитає; колиж серед народу темнота, він гине на очах з лиця землі.

Звертаємось до Комітету Допомоги Рідному Селу з горячою просьбою занятися збіркою на нашу читальню. Імена всіх жертводавців ми запишемо в так званій „Пропамятній Книзі", котра буде находитися в читальні по всі часи, для спомину грядучим поколінням. Також просимо удатись до других міст, як Ню Йорк, Ню Бедфорд і т. д. з нашою просьбою, може і там знайдеться яка щира душа, що займеться нашою справою.

Ще одною нашою просьбою було, щоби по можности всі жертводавці були так ласкаві прислати свої фотографії, а ми умістили би їх на стінах в читальні; нехай би всі виділи, чиїм заходом будувалася наша домівка. Може комусь з вас прийдеться повернутись до рідного села, то ся фотографія булаб для него почестю. Дайте, дорогі браття і сестри, де тільки живуть наші українські патріоти, що Вікно в потребі, бо наші сусіди Поляки зачали будувати костел і дістали площу даром, а нам нікому помочи, хиба самі собі поможемо.

Тими словами кінчимо і поздоровляємо всіх вас на чужині, яка вам може ласкавійша, як нам наша рідна.

Будьте здорові і веселі і дай нам Боже добрий час, як у людей так у нас...

Комітет будови дому Просвіти у Вікні:

Василь Маринюк,
Стефан Германь,
Осип Колодій,
Василь Когут,
Петро Антонишин.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

МІЛВОКІ, ВІС. Уряд Тов. ім. Ів. Франка, від. 103, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться в суботу, дня 20. серпня, вечером, в гали парохіяльній. Обовязком є кождого члена прийти на мітінґ, бо маємо много справ до полагодження. — Уряд.

„РОЗВІД"

Були Заручини, Весілля, Поправини, Придани, Пересувини, Христини, а тепер вийшла найновійша рекорда, котру видумав і виспівав комік Евген Жуковський п. з. **Розвід, ч. 27101.**

ДРУГІ НАЙНОВІЙШІ РЕКОРДИ

КОЛЮМБІЇ

27100 Довбуш, полька. Думка і Коломийка, відограв П. Гуменюк.
27099 Майкові троблі з Кейдою (при телефоні).
27098 Танець „Присюди"; „Гоп", вальс П. Гуменюк.
27097 Гетьмани; Серенада. В. Ділов, бас.
27096 Щось найшов, то твоє (Пригода в суді), Жуковський.

НАЙНОВІЙШІ РЕКОРДИ РОСІЙСЬКІ:

20106 Три деревні, два села, Солдацький Хор.
20105 Марш „Порт Артур", Орхестра.
20104 Послідний поцілуй, Гармонія.

НАЙНОВІЙШІ ПОЛЬСЬКІ РЕКОРДИ:

18202 Поправини, відограв Гуменюк.
18201 В погідний вечер майовий. І. Улатовський.

Хто бере не менше як 5 рекордів, тому цілу пересилку аж до його хати оплачуємо самі. Всі новиці рекорди по 75 цнт. Зайдіть або замовте, а ми вишлемо за посліплатою.

Хто в нас купує рекорди, тому даємо книжку зі словами до рекордів даром.

Columbia

Пишіть на таку адресу: 187-

SICHOWY BAZAR
34 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

ГАРНІ ЛІТНІ ДНІ СКОРО СКІНЧАТЬСЯ.

Вживайте кождого літнього дня! Його всего кілька тижнів, є дуже короткі. Єсть воно на се, щоб дало вам гарні спомини на приходячі по нім місяці, тому не позвольте, щоб леда якась слабість перешкаджала вам у вашій забаві. Трінера Гіркe Вино гарантує вам веселу забаву, бо воно відганяє недомагання з жолудка, лихий апетит, нестравність, біль голови, нервовість. „Chagrin Falls, O. — Той, хто немає апетиту, повинен уживати Трінера Гірке Вино. Є воно великим лікарством. Ніколи не перестану відпоручати його своїм приятелям. З поважанням, Йос. Брейська". Уживайте також инші препарати Трінера. Трінера Зубна Паста, Трінера Вода на Волоссе, котра зробить ваше волоссе гарним і блискучим, також инші. Коли ваш аптикар не має їх на складі, пишіть до Joseph Triner Company, 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

СТЕФАН І. ЄВУСЯК
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга чесна і дешева. Достарчується автомобілі на весіля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до свого!

ОФИСИ:
77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel. Montgomery 1745
48 Prospect Av., Bayonne, N.J.
Telephone 540

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Січовики на Народний Дім в Холмі і на Революційний Фонд.

Члени Січи ім. Б. Хмельницького і Чорноморської Січи взяли під розвагу на місячних зборах, дня 4. с. м. відозву голови Української Парляментарної Репрезентації Сергія Хруцького під заголовком **„Ратуймо Холмщину"** та рішили з нагоди закладин угольного каменя під національну твердиню Холмщини зібрати деяку лепту і від себе.

Тим разом зібрано $25 і вислано на Холмщину через Обєднаннє. Додаємо, що на ту саму ціль ми вже вислали жертву ще в 1925 році.

Заразом переслано до Обєднання як сталу січову допомогу на боєвий фонд $26, які мають бути вислані на цілі революційної організації.

Хоч літо, Січовики не відпочивають, а де можуть, там помагають рідному краєви в його боротьбі з наїздниками.

М. Близнак, сотник.

СЕНТ ЛУЙС, МО.

Збірка на інвалідів.

Дохід з нагоди віча, яке відбулося дня 3. липня, був такий: добровільні жертви $172.50, дрібні датки $12.15, з відзнак $33.03, з соди і айскріму $77.20.

Загальний дохід виносив $294.88, а загальний розхід з висилкою грошей $202.53. Остало чистого доходу $92.35, які вислано до Обєднання в Филаделфії з призначеннєм на будову Дому Українських Інвалідів у Львові.

За жертви і допомогу у вічу і збірках щира подяка товариствам і тим, що потрудились.

Жертвували: Бр. св. Володимира Великого, від. 179 У. Н. Союза, 25 долярів; бр. Пр. Діви Марії 25 дол.; по 10 дол.: М. Кульчицький, В. Щупляк; по 5 дол.: М. Петрівський, І. Добромільський, Н. Боросевич; В. Голдак $4.50; Т. Шпить 4 дол.; по 3 дол.: Н. Кліщ, В. Білик; по 2 дол.: В. Андрус, В. Тустановський, Я. Мікуляк, С. Репчак, д-р Клим; по 1 дол.: Н. Павлів, В. Лобуш, М. Івасишин, І. Пилипчук, П. Ярема, К. Рапко, І. Якимів, А. Гомірко, Й. Хлопик, Ю. Коробій, В. Петришин, Й. Стефанів, П. Трунко, М. Паращак, Т. Владика, Д. Кулик, С. Самиця, Р. Матрал, Г. Криса, Т. Кушляк, В. Федина, Н. Стадник, І. Озімко, П. Дусановський, М. Марцінковський, М. Дутка, І. Лупчин, О. Шкільний, Т. Єзуско, А. Савіцька, М. Стеців, М. Дмитришин, М. Добромільський, С. Стецик, Ф. Вишневський, Г. Чайковська, Г. Салабай, Г. Прокоповський, Я. Костицький, М. Єзуско. А. Грамоцька, С. Левицький, Г. Лужецький, М. Кондрат, М. Харів, Н. Сопко, І. Гатлан, Д. Іващук, М. Круковський, П. Кудун, М. Квасний, Г. Перожак, М. Федина, Т. Пристай, В. Паращак, І. Паращак, К. Міско, О. Хомик, О. Сенишин, Й. Паклишин, П. Щуляк, І. Онуфрей, М. Бартіш.

М. Бартіш, секретар;
В. Щупляк, касієр.

Де поділася кітка?

Кухарка Горпина любила поговорити з товаришками чи на дорозі чи таки в камениці. Раз як заговорилася з наймичкою сусідів, спалилася цілком печеня. Не знала, як оборонитися, тому спрятала печеню. Колиж прийшла пані і спитала, де мясо, кухарка, не надумуючись довго, сказала, що кітка зїла. Пані якось не могла повірити, щоби кітка зїла стільки мяса, а щоби переконати наймичку, що то неправда, взяла кітку на ваги і зважила.

— Зараз побачимо, — сказала. — Чотири фунти важило мясо, чотири фунти показує вага, дивися! Деж поділася кітка?

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

4 ЛОТИ в дуже добрім місци, при тракті, пів години з Ню Йорку, дуже дешево продам, бо іду до старого краю. Пишіть до: 188-93
P. H. c/o SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

НА ПРОДАЖ СІЧОВИЙ ОДНОСТРІЙ мужеський, міра нумер 42, продам за низьку ціну. Голоситись до: 193-4
H. KOWERDOWICH,
98 St. Mark's Pl. (E. 8th Street), New York, N. Y.

ДО ВИНАЙМУ помешкання по 4 кімнати, рент від $18 до $20; гез, електрика, в українсько-польській дільниці. Голоситись під ч. **16 MILL ROAD, JERSEY CITY, N. J.,** до **HENRY BURNE** 188-94

ПОШУКУЮ У ВАЖНІЙ СПРАВІ свого знакомого ВАСИЛЯ МІЛЕР, з котрим я працював в Passaic, N. J., в Лонч-карі коло Erie стації в 1917 році, він має перебувати тепер в Newark, N. J. Хто би про него знав або він сам, прошу зголоситись до: 188-93
KLEMENT SARACHUN,
116 Main Street, Terryville, Conn.

КВАЛІФІКОВАНИЙ краєвий учитель пошукує вчительської посади. Крім учителювання здібний є вести курс неграмотних, давати відчити й лекції, уряджувати театральні вистави. Котра вкраїнська громада потребує вчителя, хай зголоситься на адресу: **ВОЛОДИМИР БІЛОРУСЬКИЙ, R. F. D. 2, Box 24, Plainfield, N. J.** 187-96

НА ПРОДАЖ фарма 175-акрова, 80 акрів під трактором, без каміння, добрий ліс, дім 10 кімнат, добра стайня на 25 коров, 4 другі будинки, 12 коров, пара коний, 500 курий, 6 штук безрог, вся фармерська машинерія, 4 милі до міста. Ціна $5,200, готівкою $2000, решта на дуже легкі сплати. Хтоби хотів купити сю фарму нехай голоситься до: **WILL SHOLGYN, 537 E. 12 St., Room 12, New York, N. Y.** 191-3

ФАРМИ НА ПРОДАЖ: Фарма 39 акрів, дім 8 кімнат, добрі другі будинки, вся фармерська машинерія і стак. Овочеві дерева, добра земля, 3 милі до міста. Ціна $6,600, готівкою $4,000. — Фарма 35 акрів, дім 5 кімнат, другі добрі будинки, близько камінної дороги, овочеві дерева, фармерська машинерія і стак, 4 милі до міста. Ціна $6,800, готівкою $4,800. Голоситися до: **DANIEL F. BATTA, R. D. 2, Box 89, Flemington, N. J.** 191-3

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE, CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах; займається переглядданнем абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

Д-р А. Л. СИЗАР
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД ХОРІБ ОЧИЙ, УХ НОСА І ГОРЛА.
Приймає:
Рано: 10—12 год. Вечер. 6—8 год. а також після поперед. умовлення.
109 E. 87th ST., NEW YORK CITY.

Телефон: Gramarcy 5881.
Др. К. Д. БІЛИК
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР І ХІРУРГ.
ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИРЯДИ.
Урядові години: від 12. до 1-ої, від 6. до 8-ої і після умови.
311 E. 18th ST., NEW YORK CITY.

DR. M. SMITH
16 EAST 7th STREET, NEW YORK
Tel. Orchard 6072
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.
Найновійші електричні апарати

ХРОНІЧНІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН
лічу успішно найновійшими методами. Помагаю скоро в ріжних кровних недугах, нервових і шкірних, хронічні нарости, загальне ослаблення, міхура, нирок, мочеві недомагання, ревматизм, жолудок, внутрішні хороби та грудні. Без ріжниці, як довго хоруєте, я можу помочи вам. Оплати уміркованi. Огляди пацієнта переводжу особисто. Поради і огляди даром.
DR. ZINS
Специялиста. Основ. 28 літ.
110 East 16th Street, New York, N. Y.
межи 4th Ave. & Irvington Pl.
Денно: 9 A. M. до 8 P. M. — Неділі 9 A. M. до 4 P. M.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА
Житомирського заведення породів і Київського Зайцевського шпиталя.
B. E. SHMULENSON,
271 E. Broadwy, 1st fl., New York
Tel. Orchard 8121
ПОРАДИ І ПОМІЧ.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568